

POLITIPENSJONISTEN

Nummer 1/2010

Glimt fra et aktivt pensjonistliv

Se side 4

Trange skjørt mot fulle mannfolk

50 år siden kvinnene begynte å patruljere i Oslo

Se side 8-9

NYTT ÅR! – GODT ÅR?

Blir dette et skjebnear for oss alle? Ett år er gått – et nytt er begynt. Tidene skifter og menneskene skifter. Tidens flukt er noe vi alle er klar over, og ved et årsskifte blir vi ekstra oppmerksomme. Samtidig fylles vi av en rekke spørsmål – hva vil framtida bringe ?

Ved et årsskifte er det ofte slik at man stopper opp og ser seg tilbake. Vi gjør opp status, enkeltmenneske, forretningsfolk og organisasjoner. Vi avslutter årsregnskaper. Det er en forutsetning for å fortsette inn i det nye året.

Et gammelt visdomsord sier at vi ikke skal gå baklengs inn i det nye året. Vi skal glemme det som ligger bak og strekke oss etter det nye. Alt for mange tar med seg inn i det nye året ting som gjør at de ikke orker det nye. Men på den annen side ligger det mye visdom i å lære av det som har vært. "Det er i fortiden vi skaper framtiden", blir det ofte også sagt. Å gi akt på det som har vært kan innebære to vesentlige ting: Det kan gi nødvendig korrektiv i livet og også en følelse av takknemlighet. Kanskje noen trenger forandring for å komme videre ?

Veien videre er lagt i vår handlingsplan som Landsmøtet vedtok. Vi skal følge den, og vi skal arbeide sammen for å nå målene. Det er styrets ansvar å iverksette. Jeg er trygg på at vi skal utføre våre tillitsverv til medlemmenes beste, og som det står i våre vedtekter: "å ivareta felles økonomiske, sosiale, kulturelle og velferdsmessige interesser". Samfunnet hardner til og mennesker med nye kulturer og moralske oppfatninger gir ikke bare politiet og politikerne, men alle i det norske samfunn, store utfordringer. Vi i PPF bør kunne bidra på flere måter, både som medlemmer og i direkte kontakt med våre samarbeidspartnere.

Vi i PPF – du og jeg – trenger å ønske organisasjonen godt nytt år – og det er slett ingen "organisasjonsblasfemi". Tvert om – det er uttrykk for anerkjennelse, tilhørighet og følelse overfor en organisasjon som vi forventer skal øke sin aktivitet og innsats. Jeg har fått anledning til å oppsøke noen lokallag og det viser meg og styret at det er stor innsats og kreative medlemmer som vil bidra til å nå våre mål. Takk til alle for innsatsen som er vist i året som er gått.

Det nye året har også vist oss den store tragedien som utspiller seg på Haiti. Verdens fattigste land. Allerede nå har Norge bevilget store midler til katastrofehjelp. Finanskrisen fortsetter åpenbart inn i 2010, Hellas er på randen av konkurs. Mediene forteller oss hver dag om kriser.

Midt opp i alle disse tragedier og kriser skal vi drive fagforeningsarbeid til beste for medlemmenes pensjonsinntekt og tilværelse. 2010 må ikke bli et hvileår for forbundet. Samarbeid blir også et stikkord, både innad og utad, et samarbeid som vil kreve noe fra alle "parter". Et samarbeid er ikke bare å ta i mot, men også å gi.

*Kjell R. Bjerke
forbundsleder*

POLITIPENSJONISTEN

Organ for Politiets Pensjonistforbund
Org. nr. 980 442 020

Redaktør: Jørn-Kr. Jørgensen
E-post: joer-j@online.no
Telefon: 22 87 05 05

Redaksjonen avsluttet:
15. februar 2010

Politiets Pensjonistforbund

Postboks 8101 Dep., 0032 Oslo
Telefon: 22 66 90 95
Telefaks: 22 70 50 87
E-post: ppf@pf.no
www.politipensjonisten.no

Besøksadresse:

Grønlandsleiret 25, 2 etasje, 0190 Oslo

Fast kontortid:

Mandag og onsdag 09.00 – 15.00

Forbundsstyret i Politiets Pensjonistforbund

Forbundsleder

Kjell R. Bjerke, Hilton 21 –
2040 Kløfta
Telefon: 63 98 10 32
Mobil: 915 43 793
E-post: k-r-bjer@online.no

Forbundsneleder

Tor Inge Hansen
Uranusveien 44,
9024 Tomasjord
Telefon: 77 63 03 08

Sekretær

Olav R. Haugen
Østliveien 15, 1811 Askim
Telefon: 69 88 69 89
Mobil: 952 08 588

Kasserer

Rigmor Henriksen
Lønborglien 125, 5039 Bergen
Telefon: 55 24 23 56

Styremedlemmer

Johan Omdal, Stavangen
Eystein Loftesnes, Arendal
Sven Roar Revdahl, Trondheim

Varamedlemmer

Olav Røttingsnes, Romerike
Haktor Dysvik, Skien

Lay-out og originalarbeid:

HUSET kommunikasjon & design, Oslo

Trykk: Unique AS - Larvik **Opplag:** 3 200

Politiets Pensjonistforbund inn i fremtiden på Internett

Stille, men sikkert, tok Politiets Pensjonistforbund – med bakgrunn i vedtak – skrittet ut i “den store verden” i begynnelsen av november 2009, og la ut sine nettsider med adresse www.politipensjonisten.no – og tok på den måten mange sjumilssteg inn i fremtiden.

Å kaste seg inn i den digitale verden er ingen spøk. På en, to, tre – og av og til fortere – kan alle se og lese hva PPF holder på med. Det er både litt skummelt, litt spennende og til de grader moderne og i “takt med tiden”.

På sidene vil du etter hvert kunne finne mye som angår deg og ditt liv som politipensjonist. Bladet Politipensjonisten legges fortløpende ut, kontaktopplysning er finnes der, etter hvert kommer det mer om ulike forsikringsordninger, om forbundskontoret og i det hele tatt stoff som er relevant for moderne organisasjonsdrift og virksomhet.

Politiets Pensjonistforbund teller vel 3 000 medlemmer. Vi har egen forbundssekretær, egen redaktør, et aktivt forbundsstyre og en superaktiv formann. Hva mer kan vi da ønske oss? Jo, lag og foreninger som er ennå mer aktive, tar ordet, kommer med meninger og deler av sin virksomhet.

Politiets Pensjonistforbund kan aldri bli mer aktive og mer slagkraftige enn det medlemmene gjør organisasjonen til. Slagkraften er aktiviteten – og kontakten medlemmene i mellom. I denne utgaven av Politipensjonisten kan du lese om en tur laget i Trondheim har hatt; en enkel tur med mange gleder som binder folk sammen, skaper kameratskap og vennskap – og opplevelser deles. Det er slik det skal være. Det er PPFs lim.

Politiets Pensjonistforbunds styre og det lokale laget i Kristiansand arbeider for full maskin med Landsmøtet i sørlandsbyen i 2011. Også dette binder sammen og det diskuteres å lage et sommertreff i forlengelsen av Landsmøtet. Dette er viktige sosiale aktiviteter som skaper liv og tilhørighet.

Alt dette – og mye, mye mer – vil vi etter hvert fortelle om på våre nettsider.

Stine Grytøyr har stått for det tekniske ved sidene. Jørn-Kr. Jørgensen er redaktør. Kjell R. Bjerke er “oppasser”. Stoff og innspill mottas med takk til e-mailadressen: joer-j@online.no

Å drive en moderne organisasjon krever noe – den krever tid, velvillighet, arbeidsvillighet, entusiasme og penger. Det har ikke kostet alle verden å lage nettsidene. Derfor er dette et moderne, morsomt og nyttig verktøy som forbundsstyret nå stiller til medlemmenes disposisjon – til glede, opplysning og kanskje lærdom.

Alt vi kan tilegne oss av kunnskap uansett hvor gamle vi blir, er bra. Den kan nemlig ingen ta fra oss – uansett alder.

Så velkommen til Politiets Pensjonistforbunds nettsider – stedet der du treffer oss 24 timer i døgnet

Jørn-Kr. Jørgensen
Redaktør

SMÅNYTT FRA STYRET

Styret hadde møte 25. november og skal ha nytt møte 24. februar.

Dersom du har saker som du ønsker vi skal ta opp kan du henvende deg til forbundskontoret eller det enkelte styremedlem. På styremøte 24.02 skal vi bl. annet diskutere forsikringsordningen vår, vår økonomiske situasjon, herunder utgiftene til det nye medlemsbladet, vi måtte øke budsjettet i 2010 til kr. 220.000,-. Merkantilutvalget har fått oppdraget. Du kan se på vår nettside hva vi har skrevet til departementet og Politidirektoratet om støtteordningen.

Undertegnede fikk invitasjon og var til stede på Landsmøtet til Politiets Fellesforbund i Stavanger november 2009. Jeg tok da fram Landsmøtereferatet fra deres landsmøte i Stavanger i 1962. Dagsorden var i det vesentlige den samme 47 år senere. Men slik er det, en fagforening skal alltid slåss for

medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår.

Styret har fastsatt lederseminaret fra 20. til 21. april på Gardermoen.

Landsmøtet i 2011 legges til Kristiansand i tiden 8. – 10. juni. Sommertreff legges også til Kristiansand i 2011 fra 11. til 13. juni.

Vi har fått på plass vår internettside www.politipensjonisten.no, se egen omtale. Det nye regnskapsystemet er implementert, (som det så fint heter), med virkning fra 1. januar 2010.

Medlemstallet er økende og vi har snart 3 100 medlemmer i Politiets Pensjonistforbund. Kjenner du noen som ikke er medlem så spør om dem kan tenke seg å bli med. Det er dere medlemmer som er grunnstammen i forbundet.

KRB

Glimt fra et aktivt pensjonistliv

Jeg har vært pensjonist siden høsten 2004 og har lyst til å dele erfaringene mine med dere. Da jeg sluttet pleide jeg å si at jeg hadde bredest erfaring av alle i Agder politidistrikt. Begrunnelsen for denne påstanden var at jeg er levert med en rastløs sjel, og liker å oppleve nye ting.

Av E. Eystein Loftesnes, Arendal

I gamle Arendal politidistrikt som etter hvert ble en del av Agder politidistrikt, hadde jeg tjenestegjort på sju forskjellige tjenestesteder i løpet av noen og tjuve år. Noen av stedene gjorde jeg tjeneste ved flere anledninger og med års mellomrom. Før det rakk jeg omtrent like mange tjenestesteder i Oslo i løpet av en 13 års periode.

Drømmetilværelsen min for fremtiden var følgelig ikke nært knyttet til ønsket om ny gyngestol.

Da jeg nærmet meg 57-årsalderen og helsen spilte meg noen små puss, samtidig som politireformen som jeg hadde trodd på, gikk av hengslene, bestemte jeg meg for å slutte. Som lokal og sentral tillitsvalgt i en årrekke, trodde jeg på politireformen. Dette var basert på min kunnskap til etaten, og jeg så helt klart at vi ikke kunne forsette med en lensmannsetat som kun levde på restene av fordums storhet.

Før jeg sa opp, tok jeg førerkort for buss basert på den enkle filosofien at en bussjåfør er en mann med godt humør, så det måtte være ideelt for meg. Jeg så da for meg at å være tursjåfør måtte

være fint. I den virkelige verden var omtrent alle turene basert på helger og min bedre halvdel satte ikke nevneverdig pris på min nye tilværelse. Jeg har allikevel fått med meg noen turer i inn og utland, og ikke minst kjørt noen frivillige hjelpesendinger til Litauen. Det å oppleve å levere sengeklær til aldersinstitusjonen på bygda i Litauen gjorde et sterkt inntrykk. Et av stedene vi var hadde rom med opptil 30 sengeleggende pasienter pr. rom. Mange var avhengig av bleier og det var kun tøybleier. Rene sengeklær kun en gang pr. uke uansett hva som var havnet i senga. Stanken av urin og avføring var til og med ille for en som har opplevd mye i løpet av et politi liv.

I forbindelse med at jeg hadde kjørt noen hjelpesendinger ble jeg litt tent på forholdene i øst Europa. Jeg tok derfor kontakt med Helga Arntzen i Risør. Hun driver stiftelsen Aktive Fredsreiser og stiftet også tidligere organisasjonen Hvite Busser til Auschwitz. Jeg så for meg at å være sjåfør på turer med ungdom til Polen og Tyskland for å lære om fortidens grusomme hendelser måtte være interessant. Sjåføreren hadde hun nok

av, men reiseledere var ønsket. Da jeg var ferdig med samtalen med Helga, var jeg klar til å bli med på opplæringstur som reiseleder for Aktive Fredsreiser, og i løpet av kort tid var jeg på tur.

Jeg har nå hatt over 20 turer som reiseleder og er på ingen måte mettet. Turene går som hovedregel med buss. Utreise er via Sverige og ferge til Swinoujcie og Gdansk i Polen og til Rostock i Tyskland. Oslo – Kiel og Larvik og Kristiansand til Hirtshals blir og mye benyttet.

I Polen besøker vi alltid Auschwitz/ Birkenau og i Tyskland Sachsenhausen og Ravensbrück. Som regel er vi og innom Stasi-fengselet i Berlin. I tillegg er vi innom kjente steder både i Polen og Tyskland. Mesteparten av turene går over åtte dager, men det er og kortere turer både til Krakow og Berlin.

Det å være reiseleder for Aktive Fredsreiser er en stor opplevelse. Vi fokuserer på menneskerettighetene og at ungdommen selv må gjøre noe for at verden skal bli et bedre sted å bo. Et av sitatene som står i en brakke i Auschwitz lyder: "Den som glemmer historien er dømt til å

Kongens sølv til politiinspektør Jørgen Flood

Politiinspektør Jørgen Flood – pensjonert i 2009 – fikk i oktober i fjor Kongens fortjenstmedalje i sølv. Jørgen Flood kom til det daværende Oslo politikammer, nå Oslo politidistrikt, i 1970, men var allerede i 1968 i Statens tjeneste da han gjennomgikk militærpolitilinen ved Befalsskolen for Hærens Transportkorps.

Politiinspektør Jørgen Flood har en meget lang og allsidig merittliste i Staten, i politiet og ved Oslo politidistrikt. Med lyst humør og masse pågangsmot har han ordnet opp i de ulike sakene og forsøkt å finne løsninger; både i forhold til organisasjonen og i forhold til det personellet han har arbeidet med i politidistriktet.

Han var stabssjef under OL på Lillehammer i 1994. Sammen med andre i OL-ledelsen var han med på å gjennomføre et arrangement i verdensklasse både Norge generelt og norsk politi spesielt kan være stolte av, og som det fremdeles snakkes om i den olympiske verden. Det er relativt sjelden at en tjenestemann får Kongens fortjenstmedalje; derfor er det desto mer hyggelig. Det var politimester Anstein Gjengedal som dekorerte Flood på vegne av H.M. Kongen.

Jørgen Flood mottar medaljen av politimester Anstein Gjengedal.

leve den om igjen". Jeg mener de aller fleste ungdommer kommer hjem igjen med en ballast som er vel verdt å ta vare på. Vi fokuserer på framtiden, men bruker fortiden som eksempel på hvor galt det kan gå når ideologier går av skaffet.

Hittil har ca. hundre tusen ungdommer vært med på dokumentasjonsturer til Polen og Tyskland i Helga Arntzens regi. Kanskje det er grunnen til at nynazismen ikke har øket like mye i Norge som i andre europeiske land?

Hvis noen av dere er på leting etter en meningsfull hobby vil jeg anbefale å prøve som reiseleder i Aktive Fredsreiser. Rent praktisk er det slik at av de over 200 turene som blir gjennomført pr. år går ca. 70 prosent i september og begynnelsen av oktober. Dette pga. at en del skoler tolker regelverket slik fanden tolker bibelen. Elevene må på disse skolene reise i høstferien for ikke å få fravær. De fleste skolene tolker det ikke slik, men høsten blir allikevel travel.

I tillegg må dere være utadvendt og like ungdom. Dere kommer veldig langt med engelsk, men det er jo en fordel å i alle fall å kunne litt tysk. Dere må ikke være for glade i penger da opplevelsene på turene er mye større enn lønna. Det er nok og en fordel å kunne greie seg med litt lite søvn i perioder. Evnen til å ta ting på sparket og ordne opp i problemer regner jeg alle tidligere politifolk er utstyrt med, så det er vel unødvendig å ta med.

Hvis noen syntes dette høres interessant ut kan jeg kontaktes for nærmere opplysninger. Hvis dere har sett nok og allerede har bestemt dere for å sette i gang er telefonnummeret til Aktive Fredsreiser 37 15 39 00. Spør etter Helga eller Line.

Jeg ønsker å dele mine erfaringer, og anbefaler dette som en del av et meningsfylt liv.

Hederstegnsutvalget under ny ledelse

Kjell Bjerke takker av Jørgen Roheim som leder av Hederstegnsutvalget.

I henhold til valget ved landsmøtet i Bergen ble det ny sammensetning av Hederstegnutvalget. Mangeårig leder Jørgen Roheim trakk seg, og som ny leder ble Odd Kjell Abrahamsen valgt.

Den 2. november 2009 hadde "det nye" hederstegnutvalget konstituerende møte ved forbundskontoret i Oslo. Roheim var der til stede for å overlevere "stafett-pinnen" til den nye lederen, da forbundslederen dukket opp. Denne påsto at Roheim hadde forsvunnet fra landsmøtet i Bergen i en fart som ingen hadde sett før på den siden av langfjellene, og uten å ha blitt skikkelig takket av. Dermed benyttet han anledningen nå. Han overleverte en erkjentlighetsgave (som det klukket av) og sa noen velvalgte ord.

Edgar A. Andersen

“Å leve er å samle opp perler på en tråd”

Av leder John Anders Øien
Politiets pensjonistforening Sør-Trøndelag

En søndag i slutten av august 2009 møtte 35 pensjonister i Trondheim sentrum for deltakelse på foreningens årlige høsttur. Stemningen i bussen var høy da ferden startet sørover langs E-6 mot målet, Wadahl høyfjellshotell.

Hotellet ligger 933 moh. i Gålå, Gudbrandsdalen, ved Peer Gynt vegen, med nydelig utsikt mot Gålåvannet og Jotunheimen. Etter kafferast på Dovre og etablering på hotellet, ble resten av dagen og kvelden benyttet til felles middag, hyggelig samvær og forventning til neste dag ettersom festkomiteen hadde tilrettelagt fullt program.

Hotellet var godt egnet for oss pensjonister, og mandag dro vi til Heidal, ei spennende bygd som bl.a. har landets største konsentrasjon av fredede gårder. Vi ble møtt av guide Gro Heitkøtter, som på veien innover langs Sjoa, fortalte historier om gårder og husmannsplasser, kulturlandskap og selvfølgelig rafting i elvas brusende grønne vann. De eldste husene i Heidal er fra 1500-tallet og er svært godt vedlikeholdt.

Første besøk var vakre Heidal kirke, landskjent for sine fine treutskjæringer. Kirketjener Jan Johansen fortalte om kirkens historie og gjenoppbygging etter brann i 1933. Likeledes ble lille Bjølstadkapellet, som ligger like ved hovedkirken, besøkt. Portalstavene i denne kirka er trolig fra 1000-tallen, og et annet klenodium er et krusifiks fra rundt år 1200.

Så ble Heidal Nisseloft og Husflid besøkt, og mang en Heidalsnisse ble med oss videre på reisen frem til Søre Harildstad, en gammel og fredet gård fra 1770. Vertinne og eier av gården, Liv Mari, serverte oss rømmegrøt og spekeemat, og fortalte om byggeskikk og gårdens historie. Den gamle byggeteknikken er svært solid, og ingen av de

Motiv fra Gudbrandsdalen.

velholdte husene hadde på nesten 240 år vært i befatning med maling.

Ingen forlot Søre Harildstad uten å ha spist seg mett – og vel så det. Så ble Heidal ysteri og Håndverkstunet besøkt, bl.a. kjent for sin formost i akantusmønster. Ungdom fra bygda hadde gjenopp-tatt gammel tradisjon, og ost av god og gammeldags kvalitet havnet i poser sammen med Heidalsnissen.

Tilbake på hotellet ble det felles middag på kvelden og dans til levende musikk. Vår bussjåfør på litt over 60 svingte seg på golvet med vår eldste kvinnelige deltaker på 94 år, og etter to danser spurte han høflig om de skulle ta en dans til, hvorpå hun svarte: “Ja, hvis DU orker så”.

Tirsdag startet vi på hjemturen, og turen gikk da gjennom vakre Grimsdalen, opp Follidalen og frem til Kvistli gård i Dalholen. Her hadde et ungt par etablert ridesenter og serveringssted. 80 islandshester beitet rundt gården, og her ble vi traktert med sodd, sviskegrøt og kaffe.

LIKE FØR TRONDHEIM TAKKET GERD FOR TUREN MED FØLGENDE:

*Å leve er å samle opp perler på en tråd
en for de lyse minner,
en annen for de grå.
Hver enkelt har et perlebånd
med dyrebare minner.
For minner lever evig
selv om livet selv forsvinner.*

*Mitt hjerte har et smykeskrin
med rom for vakre minner.
Der samler jeg juveler
og små perler som jeg finner.
Når jeg en gang blir gammel
og kjenner høstens såre smerte,
vil jeg ta frem en sommerdag
fra skrinet i mitt hjerte.*

Julebord i nord

Torsdag 3. desember 2009 inviterte styret i Politiets Pensjonistforening Troms til julebord for sine medlemmer. Tilstelningen fant sted på politistasjonen i Tromsø og 22 av medlemsmassen hadde funnet veien dit – både de med og de uten rullator.

Nestleder sammen med to mannlige medlemmer, som ønsker å satse på serveringsyrket, hadde ordnet bordene med dekketøy og pynt og hva som eller hørte til, så damene fikk fri denne kvelden. Etter hvert som gjestene ankom, ble de servert en velkomstdrink mens praten gikk livlig. Lengstreisende kom helt fra Sandefjord og gjensynet med tidligere arbeidskolleger ble nesten rørende. Med velkomstdrinken vel nede fant alle sine plasser for å innta julemat av beste sort og i rikelige mengder levert fra Eide Handel. Drikke til maten av ymse

Julefest i Tromsø.

slag var det og. Snakk om å ordne seg. I løpet av måltidet fortsatte praten med mye "husker du?" – etterfulgt av rå

latter. Ja, det var mye moro i gamle dager. Måltidet ble avsluttet med dessert med noe attåt. Folk på vår alder synes årene går fort – så også med timene denne kvelden. Og som vi skrev i stilene i barneskolen "så var alle enige om at det hadde vært en hyggelig kveld". Avslutningsvis må nevnes bistanden fra de som var på vakt denne kvelden og som i kollegial ånd ordnet med hjemkjøring av de som var dårligst til beins. Takk skal de ha.

Tor Inge Hansen

OSLO POLITIS PENSJONISTFORENING

Mandag 8. februar samlet drøyt 40 medlemmer seg til årsmøte i Kantina i Politihuset. Samme morgen som årsmøtet, døde foreningens leder, Eilif Eskøy, og han og andre medlemmer, som har gått bort, ble hedret med noen minneord og ett minuttstillhet.

Før årsmøte holdt årets ildsjel, Vidar Bøe, et kort kåseri. Den tidligere politimannen har lagt ned et stort og fortjenestefullt arbeid for medmennesker som faller utenfor. Han hadde følge med pakistanske Tahid, som han hadde syklet på tandem sammen med fra Trondheim til Oslo. Vidar hadde en allsidig tjenestebakgrunn i politiet før han gikk over til forsikring, og han ergasjement gjorde at

han tok initiativet til å starte Østmarka idrettslag. Det var hyggelig å hilse på han igjen, og kanskje også for han å møte gamle kolleger.

Foreningen har en god aktivitet med reiser for medlemmene og har bl.a. planer om å starte dataopplæring for sine medlemmer. Dessuten er det startet et samarbeid med de nærmeste pensjonistforeningene bl.a. ved tilbud om reisevirksomhet for medlemmene. Økonomien er sunn, men den åpner ikke for råflotthet eller ekstravaganse. Samarbeidet med politidistriktet, politimester og politiforbund er utmerket. Dette har bl.a. gjort at vi har et brukbart dataopplegg på kontoret i Grønlandsleiret.

Styresammensetning:

Jon Kvikne, leder
Kai Egeland, nestleder
Elinore Brandt, sekretær
Odd Henry Johnsen, kasserer
Steinar Slåtten, styremedlem og
Bjørn Overaae styremedlem
Jan Walmann, varamann.
Ellers ble det valgt Tiltakskomite og Besøkskomite

Med mange nye, unge medlemmer i vårt register på drøye 450 navn ser foreningen framtida lyst i møte.

Referent

POLITIPENSJONIST GRETHE KRISTMOEN SER TILBAKE

Trange skjørt mot fulle mannfolk

Oslo (NTB-Arne Børcke): Utstyret var ikke nettopp tilpasset arbeidsoppgavene for de første kvinnelige politibetjenter i Norge. Trange skjørt og høye luer egnert seg dårlig i slåsskamp mot fulle mannfolk.

– Men det var det vi ble utstyrt med for 50 år siden. Ingen hadde tenkt på hensiktsmessighet. Ingen spurte oss om påkledning eller tilpasset utstyr. Alt var lagt på forhånd. Av menn, sier Grete Kristmoen til NTB.

Hun var en av sju kvinner som ble uteksaminert som de aller første ved Politiskolen i Oslo, 30. september 1959. Det er nå 15 år siden hun gikk av med pensjon, 57 år gammel. Da hadde hun gått gradene gjennom vekslende tjeneste, de siste ti år som politiførstebetjent ved utlendingsavdelingen i Oslo.

To sluttet etter få år, trolig fordi tjenesten nok var en annen enn de trodde da de søkte seg inn. Selv var hun en av tre fra førstekullet som gjennomførte løpet til veis ende i yrkeskarrieren.

KVINNEKAMP IKKE TEMA

Kristmoen er ikke så sikker på om hun og hennes medsøstre søkte seg til det mannsdominerte yrket for å bryte barrierer. Det var ikke snakk om noen kvinnekamp.

– Kvinnefrigjøring var ikke tema for å søke. Iallfall ikke for meg. Tror vel egentlig det var litt for spenningens skyld. Men det var et interessant yrke der vi fikk mye kontakt med mennesker.

– Det var nok også litt forlokkende at vi var pionerer, de første kvinner utdannet i yrket. Men først litt senere ble dette med kvinnekamp diskutert oss imellom, erindrer Kristmoen.

– Men følte dere støtte fra ledelsen den gang?
Kort, men talende taushet.

– Når sant skal sies, vi hadde veldig lite kontakt med politimester og hans nærmeste medarbeidere. Tror egentlig ikke de engasjerte seg så sterkt i vår situasjon...

FLEST HYGGELIGE

Hun forteller at slett ikke alle mannlige kolleger så med blide øyne på at de måtte gå fotpatrulje med en kvinne. Mange mente at kvinner ikke dugde i jobben.

– Men de aller fleste var jo hyggelige. Bare et fåtall var ekstremt lite hyggelige. Det var gjerne de eldste som var lite imøtekommende, for å si det sånn, sier Kristmoen diplomatisk.

Uviljen ga seg også utslag som kan sammenlignes med det «ferskinger» i militæret måtte finne seg i: alle drittjobbene. Sånn var det bare.

– Vi hadde også en voldsom kamp for å få lov til å gå i bukser. Iført trange skjørt var det ikke bare-bare å slåss med fulle mannfolk. Så hadde vi jo også disse forferdelige luene. De var så høye at de lett lot seg slå av hodet. Man oppnår ikke respekt på gata av sånt. Hva syns hun om dagens kvinnelige politiuniformer?

– Tøffe og fine. Og det må de være for at jentene skal bli møtt med respekt, sier veteranen.

MATHILDE FØRST

Men den aller første kvinnelige politibetjent patruljerte ikke gatene i Oslo, men i Kristiansand allerede et halvt århundre før Grete Kristmoen ble uteksaminert. Mathilde Henriksen ble politibetjent

i sørlandsbyen i 1910, utnevnt mot politimesterens vilje. Ikke lenge etter ble hun utsatt for en svertetekampanje uten like av mannlige kolleger. Hun sto lagelig til for hogg: Mathilde hadde barn uten å være gift, kunne NRK-reporter Sjur Sætre fortelle i programmet Norgesglasset da det i 2005 var 100 år siden polititjenestemennene i Norge organiserte seg.

Dagens politikorps lever i et helt annet univers enn Mathilde og Grete Kristmoen selv opplevde i starten. Det får Kristmoen jevnlig bekreftet av sønn og datter. Begge er politifolk. Også hennes ektefelle var i politiet. – Så det ligger i familieblodet, sier pioneren fra Bærum.

(©NTB)

Når ondskapen får regjere

Mellom 1814 og 1876 ble 44 personer henrettet i Norge, fem kvinner og 39 menn. Boken "Ondskap" av lege Torgrim Sørnes er deres saga.

Først og fremst får man her svaret på hva som førte dem til retterstedet. Man blir ikke nødvendigvis kjent med dem som mennesker; og det er tvilsomt om det hadde vært noe spesielt behagelige bekjentskap heller.

Det som kunne vært mest interessant, nemlig motivene, tankene og følelsene deres vil vi bare kunne skimte glimtvis og indirekte som en blek sol bak et skiftende skytag en januarmorgen. Dette fordi de som regel ikke selv var klar over hva som drev dem; i den grad de var klar over det, forsøkte de å skjule det bak et teppe av løgn. Et av fellestrekkene hos dem ser ut til å være mangel på selvinnsikt. Virkeligheten må vi derfor selv gjette oss til.

Ofrene deres er enda vanskeligere for oss å forstå. De var stort sett normale mennesker som deg og meg med den variasjon og nyansering av det følelsesmessige register som det innebærer. Men hva er det som får en vanlig kvinne til å tolerere daglig juling og vold fra sin mann? Hvem er det som står og ser på et medmenneske bli slått i hjel uten å gripe inn? Hva skal til for at man kan se

barnemishandling for sine øyne daglig uten å løfte en finger til hjelp?

Den menneskelige faktor er uforanderlig. Både forbryterne, deres ofre og tilskuerne er i bunn og grunn de samme som i dag. Det samfunnet de levde i, var derimot så forskjellig fra vårt at det kunne ha vært det sunkne Atlantis. Hvis man skal forsøke å forestille seg hvordan det var, kommer man langt med å se for seg et av de hardest rammede utviklingsland med høy barnedødelighet og lav levealder. Det var fullt mulig å sulte i hjel av ren nød; og dette skjedde da også med regelmessige mellomrom. Alvorlige sykdommer døde man av, kroniske sykdommer slet man med resten av sine levedager. Legene kunne lite gjøre; ved antatt dødelig sykdom ble presten tilkalt.

Bjørn og ulv ruslet rundt i skogen, drepte og ble drept. Ved siden av gudstjenesten på søndag var fyll, sex, sladder og slagsmål den underholdningen man fikk, enten som deltager eller som tilskuer.

Forventet levealder lå i 1814 rundt førti år. Men selv de mest utsatte utviklingsland i dag har en teknologisk infrastruktur som manglet i Norge anno 1814. Det

var grusveier mellom de viktigste byene, transport over land måtte foregå til fots eller per hest, til sjøs var det fremdeles årer eller seil. Når solen gikk ned, var det ingen annen belysning innendørs enn den som kom fra åpne ildsteder eller oljelamper. Skulle man vaske seg måtte det varmes vann; bading var en sjelden foreteelse, klesvask enda sjeldnere; men i en verden hvor alle stinker, bryr man seg ikke. Lus og lopper var det flust med, det sammen med rotter og mus.

Det var slit, sykdom og møkk. Det var harde tider rent klimatisk også, kaldere enn i våre dager. Det fenomenet som går under navnet «den lille istid» slapp ikke taket før rundt 1850. Den islandske vulkanen Lakis utbrudd i 1783 hadde gjort denne periodens vær uforutsigelig.

De ekstreme værforhold i tiårene etter utbruddet førte til ødelagte avlinger, sult, dyrtid, revolusjoner og krig. Vulkanen Tamboras utbrudd i 1815 sørget for å ta over der Laki hadde sluppet. Isfjell drev i Mexicogulven. Snø lå i Nordmarka i juli. Det harde klimaet skapte harde mennesker. I boken "Ondskap" møter vi noen av de hardeste.

Politiets sambandshistorie mellom to permer

Boken om politiets sambandshistorie har vært i salg siden månedsskiftet november/desember 2009

Norsk Politihistorisk Selskap er utgiver. Boken som har tittelen "Fra varde til SMS", er en rikt illustrert praktbok på over 500 sider.

Dette er en bok som gir en omfattende beskrivelse av politiets kommunikasjons-historie fra 1200-tallet fram til 2009. Forfatteren, politipensjonist Magnar Skaret fra Trondheim, har systematisert historiske og nye opplysninger om politiets samband, og satt alt inn i en samfunns-

messig ramme. Bruk av skriftlige kilder har resultert i et overveldende materiale og i tillegg har både gamle og yngre kollegaer bidratt med interessante opplysninger.

Boken ble lansert ved Norsk Rettsmuseum i Trondheim den 1. desember 2009.

Denne interessante boken som har et begrenset opplag, kan bestilles hos Norsk Politihistorisk Selskap. Boken er priset til kr 500,- + porto.

En hedersmann er gått bort

I Politipensjonisten. 1 for 2009 er forsiden viet Eilif Eskøy. På bildet står Eilif staut, elegant, blid og tillitsvekkende. Bak ham blafrer det norske flagg. Vi ser også at han bærer vårt hederstegn. Slik vil vi huske ham.

Politimannen Eilif Adolf Eskøy døde 8. februar 2010, 83 år gammel. Han ble gravlagt fra Haslum kirke onsdag 17. februar.

3000 medlemmer i Politiets Pensjonistforbund har mistet en markant personlighet og en svært dyktig tillitsmann. Alle vil minnes ham med respekt, beundring og takknemlighet. Poli- og organisasjonsmannen, den engasjerte samfunnsborgeren, og fremfor alt det gode mennesket, er ikke lenger blant oss.

Han begynte sin polititjeneste i Oslo, og ble fast ansatt som politikonstabel etter avlagt eksamen ved Politiskolen i 1949.

Eilif vokste opp på Stabekk. Han og hans far ble arrestert av tyskerne i 1942 og satt på Grini. Eilif har en allsidig polititjeneste, fra divisjonstjeneste ved Rådhusgaten politistasjon, UP, Kriminalavdelingen, avsnittene Liv-, legeme og helbred, Økonomiavsnittet, Fremmedkontoret, lærer og hovedlærer ved Politiskolen, pensjonist og i fullt arbeid ved Desken på Kripos, saksbehandler ved Interpol, Utlendingsdirektoratet med inspeksjon av asylmottak og avhør av asylsøkere.

Eilif var bereist og belest. Han behersket flere språk flytende og var en ivrig entusiast i sin tid av Esperanto. Første gang jeg

traff ham var på et møte i IPA i 1962/63. Han var med å stifte Norsk seksjon i 1954. Hans overbevisende og flotte holdning førte til at jeg ble medlem og har vært det siden.

Under en tur vi hadde sammen med andre kolleger ved Kripos til St. Petersburg i 2005, fylte han 80 år. Det var en selvfølge for ham at han lærte seg russiske gloser og setninger og ikke minst historien om St. Petersburg. Slik var Eilif, hans standard vil alltid være verd å tilstrebe. Den går aldri ut på dato.

I forbundet engasjerte han seg både lokalt og sentralt. Han var mangeårig leder av Oslo Politi's Pensjonistforening. I forbundet ledet han Kontroll- og revisjonsutvalget i mer enn 10 år. Som tillitsvalgt var han et medmenneske som maktet å la den han diskuterte med beholde sin verdighet. Han ble tildelt forbundets hederstegn i 1997.

Døden kutter brått et liv, men minnene om Eilif kan ingen kutte over. Ingen som har møtt ham, opplevd ham eller hørt om ham, vil glemme den solide støttespilleren, og det flotte mennesket. Med Eilif kom refleksjonen på agendaen, ekte nysgjerrighet som han hadde både på seg selv og andre. Det skapte godt grunnlag for læring og utvikling

Vi som fikk gleden av å samarbeide med Eilif har mistet en venn, kamerat og en klok samtalepartner.

Kjell R. Bjerke, forbundsleder

Bruk krystallglassene dine hver dag!

En venn av meg åpnet en eske som han hadde hentet på sitt kontor et sted nede i byen. Jeg hadde tatt en tur hjem til ham for å drikke en kopp kaffe og få en hyggelig prat siden det gikk mot høst, og han insisterte på å ha med seg noe som han ville vise meg. Greit nok, tenkte jeg. Det er jul lenge siden sist!

Innholdet var pakket inn i silkepapir. «Det her», sa han, «er ingen vanlig pakke, det er undertøy.» Undertøy, tenkte jeg, hva er nå dette? Min gode venn kastet papiret og tippet på det eksklusive undertøyet. «Kona kjøpte det første gangen vi reiste til New York sammen for åtte eller ni år siden. Hun brukte det aldri, hun skulle spare det til et spesielt tilfelle. Bra! Jeg tror dette er et spesielt tilfelle». Han gikk frem til sengen og la det sammen med de andre klærne hun skulle ha på seg i sin begravelse. Hans kone hadde nettopp gått bort.

Han snudde seg mot meg og sa: «Spar ingenting til et spesielt tilfelle, hver dag er et spesielt tilfelle.»

Jeg tenker fortsatt på disse ordene. De har forandret livet mitt. Nå leser jeg mer og vasker mindre. Jeg setter meg på balkongen og ser på landskapet,

uten å tenke på ugresset. Jeg bruker mer tid på familie og venner, og mindre tid på å jobbe. Jeg har forstått at livet må være en enhet av erfaringer å nyte, og ikke som et overlevelseskurs. Jeg sparer ingenting lengre. Jeg bruker krystallglassene mine hver dag. Jeg tar på meg min nye jakke når jeg skal til butikken, om jeg har lyst. Jeg sparer ikke på bruken av mitt nye etterbarberingsvann, for spesielle fester. Nei, jeg bruker det hver gang jeg har lyst. Uttrykket: "En dag" og "En av de dagene", holder på å forsvinne ut av ordforrådet mitt. Om det er verdt å se, høre eller gjøre det, vil jeg se det, høre det eller gjøre det NÅ! Det er faktisk noe av hemmeligheten ved det å leve. Gjøre ting NÅ!

Jeg er ikke sikker på hva min venns kone hadde gjort om hun visste at hun ikke skulle være her i morgen, som vi alle tar for gitt. Jeg tror hun hadde kontaktet familien og sine nærmeste venner. Hun hadde kanskje ringt noen gamle venner for å be om unnskyldning og gjort opp for noe gammelt bråk. Jeg tror også hun

hadde gått ut for å spise kinamat, for det var det beste hun visste

Det er de ugjorte småtingene som uroer meg, om jeg visste at min tid var bestemt. Det uroer meg at jeg sluttet å besøke gode venner, som jeg en dag skulle ta kontakt med.

Det uroer meg at jeg ikke skriver de brev som jeg skulle skrive en dag. Det uroer og gjør meg litt trist at jeg ikke har sagt til mine foreldre, søsken eller barn – eller kolleger – ofte nok hvor glad jeg er i dem. Nå forsøker jeg ikke å forsinke, holde tilbake eller spare på noe som kunne berike våre liv med latter og glede. Og hver dag sier jeg til meg selv, at "i dag er en spesiell dag". Hver dag, time og minutt er spesiell.

Dagene kommer aldri – ALDRI – tilbake. Dagen i dag er verdifull, timen du leser dette betyr noe. Når du legger fra deg denne utgaven av Politipensjonisten kan du snu deg rundt å si: "Fyll krystallglassene!" Venter du på en anledning, dukker den kanskje aldri opp, og du kaster bort verdifull tid. Benytt muligheten! Den er NÅ!

... på hjørnet av O...
... manageri ble meldt knivstus...
... men fikk politifolkene øye på en rekke medlemmer...
... som om det gjaldt livet. Og midt i Nygaardsgaten gripe...
... og gikk på mannen. Det ble et meget alvorlig basketak, og...
... konstabel Nygaard og Støde ble påført stikk av til dels alvorlig...
... karakter.
... Værst gikk det ut over konstabel Nygaard, som fikk hovedda-...
... ren ved rindingen overskaaret og brud på skallebenet. Det er ennu...
... bestemt om konstabel Nygaards liv staar at redde.
... Knivstikkeren ble innbragt til hovedstasjonen hvor han roit...
... seg ned. Han var påvirket av rusdrikke. De tilskadekomne politi-...
... timend rapporteres å være dyktige, pliktoppfylgende og kraftige...
... funksjonærer.

MISFORNØYD MED KØLLE – BØR VURDERE SKYTEVÅBEN

Det bør vurderes å innføre revolver i
politiet, mener flere polititjenestemænd.

Revolveren kan børes enkelt i beltet og løftes raskere frem
dagens kølle, som viser seg å være ganske dårlig våpen.
Hvordan står politiet væpnet i kampen
drar seg til på byen. Dagens kølle er 12 tommer og
Spør innsenderen F.B. i Norsk Politiblad.
- Jo, som vaaben gir man
trappinge kalle kølle. Det har
per med øks. Da blir trepinne
Bratsbergs a
og skytevåben, men
ad retslig vei blir
- I Sverige brukte
Laurits Myklebust til vaaben. Han er heller
tanken om å bære revolver, ettersom politiets be
kraftig forbedret. Revolveren er rask å få tak i og d
man kunne for eksempel skyte med løst. For øvrig tr
ville vært nok å vise den. Når det først blir kjent a
våpen, vilde det nok staa anden respekt av det enn de
Myklebust.

– Ikkje "lensmannsutgaven"

Både –betjent, –fullmæktig, –kontorist, –as-
sistent, –dreng, –tenar, –svein, –tenestemann
og underlensmann. Det er ingen fære for at
me vert namnlause, sier en lensmannsbet-
jent til "Lensmannsbetjentenes Blad".
– Eg er landsmånn, men eg kan
ikkje anna segja om at eg vorte arg yver
enkelte norskemåleblad sin ivær for å brukta

INTE T HØRT

For omtrent to aar siden henvendte Kristiania Politifunktionær-
ers Forening seg til politikkammeret for å få endret på piketrie-
nesten ved politistasjonene på Grunerløkka, i Piperviken og i
Raadhustua. Men der er endnu intet hørt fra politikkammeret.
Foreningens hørte til politinspektøren som lovet at han
skulle

SVIKTET FORENINGEN

De fleste fylkesforeninger i Lensmannsbet-
jentenes Landsforening har vedtatt i sine
lover at horienter ikke skal ta løbb hos en

Toff start i Tromsø

Tromsø Politiforening er stiftet, om enn under toffe forhold. Politimesteren Saxlund er ikke spesielt glad for at tjenestemennene vil organisere seg, men mener med avskjed til dem i likevel trosser advarselen. Politimennene i byen har bestemt seg for å...
saker å ta fatt på: I dag har man 4vakt timer på, 4 timer av. Årslønnen nå rett etter hundre-årsskiftet er 550 kroner, samt at politier og brannvesenet i byen er slått sammen.
Det eksisterer pr i dag ingen pensjonsordning og ansatte i politiet får ingen opplæring eller utdanning.
Medlemskontingenten blir på 25 øre.

Politiskolen er i Tromsø

som møtte, var det ikke...
Flere av elevene ved politiskolen løn fra sine respektive kommuner er ansatt. Kommunene har også ene ekstragodtgjørelse mens de dette til etterfølgelse for flere ved senere kurser...

MANGLENDE LOSJI

Ikke alle eleverne hadde kl... seg hos venner eller kjente. Det blev i all hast sørget for i funksjonærboligen til st... kvinder ble stilt til dis... par av Statens bygning... innkvartering for en ri... Det oppsto problemer... lig med lærematerie... ne er på utenlandst... for de fleste at læse... for en utfordring... lærematerielle sl... de norske politi... Som lærere i... vokat Faye H... 6 timer ukent... vald Larsen

Foreslår felles politiuiform

På Landsmøtet til Norsk Politiforbund i Trondhj... ene 8-11 August 1910, ble det lagt fram forslag... uniform for hele Norge. Spredte bestemmelser l... landet har en rekke forskjellige uniformer.

POLITIFORUM

Den første uniformen var rød kjole med grønne oppslag, som i 1815 ble endret til grå farge. I tiden 1824 til 31. januar 1846 var politier fritratt for at anskaffe og bære uniform, men kunde fra nu av bære sabel. Nuværende uniform ble bestemt i 1878 og 1891.

Efter at Kristiania gansiserer og benyt... stabel" og "over... sine polititjenest... gelsk uniform u... resolusjon om... ring.

POLITI

... står gaten som om ingen ting skulle... edd. ... der ut... ene bli... ainger... er og... som langer skikkelig ut.

Negative

Det er helt i orden å diskutere om vi... i operativ polititjeneste, men de må bevise at de... dette. Det mener flere politimenn som har skrevet innlegg i Norsk Politiblad.

AV STIG KOLSTAD

Spørsmål om kvinnelig politi kan vel endnu ikke sies å være aktuelt her, skriver innsenderen A.D. til Norsk Politiblad. Han mener "kvinnelig politi" kun blir på eksperiment-nivå og at dette kun er en langsgreie og deres bestrebelser på å

Denne regelen vil ikke gjelde for kvinder, som slipper aspirantåret. Konstabelen forutsetter at bystyret endrer dette umiddelbart slik at de mandlige politifunktionærene får lønnsøkningen de har bedt om fra 1. januar 1912. Dessuten er jo konstabelnes tjeneste langt mere vanskelig og opslitende end de kvinnelige politifunktionærers vil bli, på

Ønsker du jubileumsutgaven av Politiforum?

Politiforum fyller hundre år og i den anledning har vi laget et jubileumsnummer på 100 sider hvor vi har valgt ut politihistoriske interessante artikler fra 100 års politiliv. Dette er en helt spesiell utgave som gir deg et tilbakeblikk du helt sikker vil gjenkjenne deler av.

Ønsker du å kjøpe jubileumsutgaven til kr 150, ta kontakt med Ida Follerås på telefon 920 77 112 eller post ida@pf.no

Returadresse:

Politiets Pensjonistforbund

Boks 8101 Dep.
0032 Oslo

KRIELEN Foto: Petrus Ooster, 7841, © Hestera NO

Vi vet at mye kan gå galt, derfor dekker våre boligforsikringer usedvanlig mye. Velger du Superforsikring på bolig er du sikret bred dekning. Skulle det skje noe med boligen din som ditt forrige forsikringsselskap dekket, kan du være trygg på at du får dekket det samme hos oss. Garantien gjelder i 2 år.

Som medlem av Politiets Pensjonistforbund får du 20 % rabatt på denne forsikringen. Medlemskapet gir deg også 20 % rabatt på forsikring av privatbil, fritidsbåt, verdisak, hytte og feriebolig i utlandet samt 8 % rabatt på reiseforsikring. I tillegg tilbys du en meget gunstig innboforsikring.

Husk å oppgi avtalenr. 100.

Les mer på www.if.no eller ring oss på **02400**

